

Samhällsbyggnadsenheten
Kulturmiljö
Fredrik Sandberg
Direkt 010-2250460
fredrik.sandberg@lansstyrelsen.se

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss om Riksantikvarieämbetets rapport: Farokonventionen - Europarådets ramkonvention om kulturarvets samhälleliga värde

Med anledning av att Kulturdepartementet efterfrågat länsstyrelsens synpunkter på Riksantikvarieämbetets rapport om Farokonventionen och de konsekvenser en ratificering medför, vill Länsstyrelsen Dalarna lämna följande synpunkter:

Länsstyrelsen delar Riksantikvarieämbetets rekommendation om att Sverige bör ratificera Farokonventionen. Motivet är att konventionens inriktning på kulturarvet som en resurs för en hållbar samhällsutveckling, människors delaktighet och mångfald ligger i linje med de kulturpolitiska målen och de nya kulturmiljömålen. Det svenska offentliga kulturmiljöarbetet har sedan lång tid en inriktning som till stora delar överensstämmer med konventionens idéer. Den kompletterar dessutom övriga internationella överenskommelser inom kulturarvsfrågor som Sverige ställt sig bakom. Konventionen är ett uttryck för internationell solidaritet inom Europarådets arbetsfält.

Konventionen

Konventionen är i hög grad ideologisk och uttrycker aktuella idéströmningar inom kulturarvs- och samhällsplaneringsforskningen i Europa. Den är tydlig i sin inriktning mot hållbarhet, delaktighet och mångfald, men vag och tvetydig i begrepp och värderingar och saknar direktiv eller förslag på det konkreta genomförandet. Som verkansmål fungerar konventionen, men om den ska den ska vara användbar i det operativa kulturarvsarbetet krävs mycket arbete med att definiera begrepp och konkretisera arbetssätt.

Konsekvensanalys

Enligt länsstyrelsens mening har Riksantikvarieämbetet gjort en grundlig utredning av konventionen med en nyanserad konsekvensanalys. I denna framkommer problematiken på ett bra sätt och som länsstyrelsen instämmer i.

Riksantikvarieämbetet ser konventionen som en ramkonvention, utan tvingande villkor. Man menar att den ändå kan fördjupa och vitalisera det svenska kulturmiljöarbetet. Det är möjligt, men svenskt kulturmiljöarbete saknar idag inte visioner, idéer och engagemang. Det som brister för att kulturarvsfrågorna ska få ett brett samhällspolitiskt genomslag är de politiska prioriteringarna, den sektorsinriktade lag- och regelstyrningen och organiseringen av den offentliga förvaltningen samt inte minst de ekonomiska resurserna.

Länsstyrelsen anser att rapporten saknar en analys av vad konsekvenserna blir om det svenska kulturmiljöarbetet inte bara ska verka i konventionens anda utan även konkret arbeta efter konventionens inriktningar, dvs konsekvenserna av en implementering. Hur ska vi på bred front kunna få kulturarvsfrågorna att bli verksamma och angelägna i många politikområden och hur måste det tvärsektoriella arbetet reorganiseras? Hur ska den demokratiska processen med ”Heritage Communities” se ut och fungera på ett verkligt inkluderande sätt? Hur ska de digitala medierna kunna lösa både kunskapsbehoven och samverkansproblemen? Avsaknaden av denna konsekvensanalys med åtföljande åtgärds- och handlingsplan kommer att skapa problem för kulturmiljöarbetet om konventionen ratificeras.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har deltagit länsråd Inger Eriksson som beslutande, och länsantikvarie Fredrik Sandberg som föredragande.

Inger Eriksson
Länsråd

Fredrik Sandberg
Länsantikvarie